

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanunu ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununun Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifimiz ve gerekçesi ilişikte sunulmuştur.

Gereğini saygıyla arz ederiz.

Agah KAFKAS
Çorum Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI				
Tali Komisyon	Plan ve Bütçe			
Esas Komisyon	Sosyal Adalet, Gelişme ve Sosyal Bilimler			
Tarih:	8.10.2007 F. No: 2/16			
Md.Y.	Müdr.	Gen. Sek.	Gen. Sek.	Gen. Sek.
14	Munir	gö	Öz	
BAŞKAN	Z. H. U.			

GENEL GEREKÇE

01.01.2000 tarihinde yürürlüğe giren 4447 sayılı Kanunla yapılan değişiklikle 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununda, 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kanununda ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununda aylık bağlama sistemi değiştirilmiştir.

Yapılan bu değişiklikle 01.01.2000 tarihi itibarıyla aylık bağlama sistemi yeniden düzenlenmiş olup, Sosyal Sigortalar Kurumunda 1978 yılından beri uygulanmakta olan katsayı esasına dayalı gösterge sistemi yürürlükten kaldırılmış, yerine tüketici fiyatları indeksindeki artış ve gayrisafi yurt içi hasıla sabit fiyatlarla gelişme hızı oranlarına göre sigortalıların emekli oldukları yıla göre güncellenen prime esas yıllık kazançlarının esas alınması getirilmiştir.

SSK ve Bağ-Kur'dan emekli olan kişilerin tekrar çalışmaya başlamaları halinde sosyal güvenlik destek primi yerine tüm sigorta kollarına tabi olarak çalışmayı tercih etmeleri halinde aylıkları kesilmekte, sonraki çalışmaların akabinde aylıkları tekrar bağlanmaktadır.

Yaşlılık aylığı almakta iken sigortalı olarak çalışmaya başlamaları nedeniyle aylıkları kesilen sigortalıların sonraki çalışmalarının aylık hesabında değerlendirilmesindeki amaç, bunların aylıklarının kesildiği süredeki çalışmalarının yeni taleplerine istinaden hesaplanacak aylık tutarında dikkate alınması, yeni aylığın eski aylıkla mukayese edilmesindeki amaç ise emekliye daha önce hak kazandığı aylığın altında bir aylık bağlanmamasının sağlanmasıdır.

Ancak, emeklilik sonrası çalışmaların sigortalılar açısından değerlendirilmesi ve eski aylıklara göre daha düşük bir aylık bağlanmamasına yönelik Kanundaki hükümlerin fiilen çalışma olmadığı halde muvazaalı olarak suiistimal edilebildiği görülmüştür.

4447 sayılı Kanunda, sigortalının aktif sigortalılık süresindeki prime esas kazançlarının TÜFE ve GH ile güncellenerek aylık bağlanması amaçlanmıştır. Emeklilikten sonraki çalışma süresine ait aylığın belirlenmesi sırasında aktif sigortalılıkta geçmeyen ve emekli aylığı alınan ara döneme ilişkin süreler TÜFE ve GH'nın uygulanması amaçlanmamaktadır.

Sosyal Sigortalar Kurumu ve Bağ-Kur'un ödediği aylık miktarları göz önünde bulundurulduğunda, bu nitelikteki muvazaalı işlemlerin Sosyal Güvenlik Kurumunun giderlerinde artış meydana getireceği ve aktüeryal dengeleri olumsuz etkileyeceği açıktır.

Bu nedenle, emeklilik sonrası çalışmalara ait kısmi aylığın 506 ve 1479 sayılı Kanunlarda öngörülen aylık bağlama esasları dahilinde eski ve yeni çalışmalara ait toplam prim ödeme gün sayısı üzerinden hesaplanması, böylelikle emeklilik sonrası çalışmaların da sigortalıların aylıklarına yansımalarının sağlanması, eski aylıkların da kesildiği tarihten itibaren aylıklara yapılan artışlarla sonraki aylık bağlama tarihine getirilmesi suretiyle eski ve yeni kısmi aylık toplamının sigortalıya ödenmesi öngörülmektedir.

Yaşlılık aylığı alan sigortalıların tekrar çalışmaya başlamaları halinde yeni aylık hesabında görülen muvazaalı işlemlerin malullük aylıklarında da söz konusu olabileceği, malullük aylığı kesilen sigortalının yeniden malullük aylığı bağlanması sırasında kesilen malullük aylığının, aylığın tekrar bağlandığı tarihe kadar aylık artışları uygulanarak getirilmesi, aylığın kesilmesinden sonra çalışma olması halinde bu çalışmaya ait kısmi aylığın hesaplanması ve sigortalıya sonraki çalışmaya ait kısmi aylıkla birlikte artışlarla getirilen eski aylığın toplamının ödenmesi de düzenlenmektedir.

Diğer taraftan, Emekli Sandığından aylık alan emeklilerin aylıkları 4447 sayılı Kanuna göre hesaplanmamaktadır. Söz konusu aylıklar, 5434 sayılı Kanuna göre belirlenmektedir. Bu nedenle, 4447 sayılı Kanun ile 506, 1479 ve 2925 sayılı Kanunlarda getirilen aylık bağlama sistemi içerisinde emeklilik sonrası çalışmalara ait aylığın hesabına ilişkin bu Kanun Teklifinde öngörülen düzenlemeler Emekli Sandığı emeklileri için yapılmamıştır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1: 506 sayılı Kanuna göre malullük aylığı almakta iken sigortalı olarak çalışmaya başlaması nedeniyle aylıkları kesilenlerden yeniden aylık talebinde bulunanların aylıklarının hesabına ilişkin esaslar yeniden düzenlenerek, aylıklara uygulanan artış oranları kadar yükseltilerek tespit edilen eski aylığa sonraki çalışma sürelerine karşılık gelen kısmi aylığın ilavesi sağlanmıştır.

Madde 2: 506 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığı almakta iken sigortalı olarak çalışmaya başlaması nedeniyle aylıkları kesilenlerden yeniden aylık talebinde bulunanların aylıklarının hesabına ilişkin esaslar yeniden düzenlenerek, aylıklara uygulanan artış oranları kadar yükseltilerek tespit edilen eski aylığa sonraki çalışma sürelerine karşılık gelen kısmi aylığın ilavesi sağlanmıştır.

Madde 3: 1479 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığı almakta iken aylığını kestiren ve daha sonra yeniden aylık talebinde bulunanların eski aylıklarının aylığın tekrar bağlandığı tarihe kadar aylıklara yapılan artışlar uygulanarak getirilmesi sonraki çalışmaya ait kısmi aylığın hesaplanarak eski aylıkla birlikte toplamının ödenmesi öngörülmektedir.

Madde 4: 2925 sayılı Kanuna göre yaşlılık aylığı almakta iken sosyal güvenlik kuruluşlarına tabi sigortalı olarak çalışmaya başlaması nedeniyle aylıkları kesilenlerden yeniden aylık talebinde bulunanların aylıklarının hesabına ilişkin esaslar yeniden düzenlenerek, aylıklara uygulanan artış oranları kadar yükseltilerek tespit edilen eski aylığa sonraki çalışma sürelerine karşılık gelen kısmi aylığın ilavesi sağlanmıştır.

Madde 5 : Yürürlük maddesidir.

Madde 6: Yürütme maddesidir.

**506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu, 1479 sayılı Esnaf
ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu
Kanunu ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununun
Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi**

MADDE 1- 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 58 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 58- Malullük aylığı almakta iken sigortalı olarak çalışmaya başlayanlar hakkında 63 üncü maddenin (A) bendi hükümleri uygulanır. Şu kadar ki, malullük aylıkları kesilenlerden işten ayrılarak malullük aylığı verilmesi için yazılı istekte bulunan sigortalıya aylık bağlanması, kontrol muayenesi sonunda malullüğünün devam ettiğinin anlaşılması şartına bağlıdır.”

MADDE 2- 17/7/1964 tarihli ve 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 63 üncü maddenin (A) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“A) Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı almakta iken, sigortalı olarak çalışmaya başlayanların yaşlılık aylıkları çalışmaya başladıkları tarihte kesilir.

Yaşlılık aylıkları kesilenlerden yeniden çalıştıkları süre zarfında 78 inci maddeye göre prime esas kazançları üzerinden 73 üncü madde gereğince prim alınır. Yaşlılık aylıkları kesilenlerden işten ayrılarak yaşlılık aylığı verilmesi için yazılı talepte bulunan sigortalıya yeniden bağlanacak yaşlılık aylığı talep tarihini takip eden ödeme döneminden başlanarak ödenir.

Yeni aylık, eski aylığın kesildiği tarihten sonra aylıklara yapılan artışlar uygulanarak ikinci fıkra da belirtilen aylık başlangıç tarihi itibarıyla bulunan tutarı ile emeklilik sonrası çalışmaya ait kısmi aylığın toplamından oluşur. Emeklilik sonrası çalışmaya ait kısmi aylık, talep tarihindeki emeklilik öncesi ve sonrası prim ödeme gün sayısı toplamı üzerinden, 61 inci maddeye göre hesaplanan aylığın emeklilik sonrası prim ödeme gün sayısına orantılı bölümü kadardır.”

MADDE 3- 2/9/1971 tarihli ve 1479 sayılı Esnaf ve Sanatkarlar ve Diğer Bağımsız Çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu Kanununun 38 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 38- Bu Kanuna göre yaşlılık aylığı alanların istekleri halinde, aylıkları kesilerek son defa prim ödedikleri basamaktan malullük, yaşlılık ve ölüm sigortaları ile sağlık sigortası primi ödemeye devam edebilirler. Bunların tekrar yaşlılık aylığı talep etmeleri halinde, yeniden bağlanacak yaşlılık aylığı, talep tarihini takip eden ödeme döneminden başlanarak ödenir.

Yeni aylık, eski aylığın kesildiği tarihten sonra aylıklara yapılan artışlar uygulanarak birinci fıkra da belirtilen aylık başlangıç tarihi itibarıyla bulunan tutarı ile emeklilik sonrası çalışmaya ait kısmi aylığın toplamından oluşur. Emeklilik sonrası çalışmaya ait kısmi aylık, talep tarihindeki emeklilik öncesi ve sonrası prim ödeme gün sayısı toplamı üzerinden, yürürlükteki hükümlere göre hesaplanan aylığın emeklilik sonrası prim ödeme gün sayısına orantılı bölümü kadardır.”

MADDE 4- 17/10/1983 tarihli ve 2925 sayılı Tarım İşçileri Sosyal Sigortalar Kanununun 23 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiş, üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır.

“Yukarıdaki fıkra ya göre yaşlılık aylığı kesilen sigortalılardan işten ayrılarak yaşlılık aylığı verilmesi için yazılı istekte bulunan sigortalıya, eski aylığın kesildiği tarihten sonra aylıklara yapılan artışlar uygulanarak bulunan aylık tutarına, yazılı istek tarihindeki emeklilik öncesi ve sonrası prim ödeme gün sayısı toplamı üzerinden, 21 inci maddeye göre hesaplanan aylığın emeklilik sonrası prim ödeme gün sayısına orantılı bölümü eklenmek suretiyle istek tarihini takip eden ödeme dönemi başından itibaren ödenir.”

Yürürlük

MADDE 5- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 6- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.